บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยานิพนซ์ / ง

ประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของแม่วัยรุ่น : แนวคิดสตรีนิยม

THE EXPERIENCE OF UNWANTED PREGNANCY IN TEEN MOMS: A FEMINIST PERSPECTIVE

เพชรัตน์ เนตรมุ่ย 5036101 SHMS/M

ศศ.ม.(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุพจน์ เค่นควง Ph.D. ,นาถฤดี เค่นควง M.A. ,วรรณวิภา ปสันธนาทร Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของแม่วัยรุ่น ผ่านความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างหญิงชายภายใต้ระบบทุนนิยมชายเป็นใหญ่ โดยใช้แนวคิดสตรีนิยมสายสังคมนิยม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ทำการศึกษา ในแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่เลี้ยงดูลูกในช่วงแรกเกิดถึง 2 ขวบปีแรกทั้งหมด 10 ราย พบว่า ประสบการณ์การเป็นแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ ไม่พร้อมนั้นแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1.เพศสัมพันธ์ที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ไม่พร้อม เป็นเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากการชักจูง โน้มน้าวล่อลวงและใช้ กำลังบังกับให้วัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกโดยชายคู่เพศสัมพันธ์ที่เป็นแฟน/คนรัก/ลูกค้าในร้านอาหาร จากนั้นจึงมี เพศสัมพันธ์นอกสมรสในครั้งต่อๆมาโดยที่ไม่มีความแน่นอนในการไปมาหาสู่เพื่อมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ไม่ได้มีการคุมกำเนิดหรือมี การคุมกำเนิดแต่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นจึงนำมาสู่การตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยภาระหน้าที่ในการคุมกำเนิดนั้นจะถูกมองว่าเป็นหน้าที่ ของฝ่ายหญิงเป็นหลัก

ระยะที่ 2.การตัดสินใจที่นำไปสู่การเป็นแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม เป็นช่วงที่วัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้รับ แรงกดดันมากเป็นพิเศษ โดยเมื่อรู้ว่าตนเองตั้งครรภ์ก็ต้องตัดสินใจเลือกระหว่างการยุติการตั้งครรภ์กับการดำรงครรภ์ ซึ่งวัยรุ่นหญิง ตั้งครรภ์ไม่พร้อมส่วนใหญ่เลือกการยุติการตั้งครรภ์โดยการกินยาขับเลือดและหาสถานที่ทำแท้งแต่ไม่สามารถทำได้สำเร็จจึงต้อง คำรงครรภ์ด้วยความจำยอม ผลที่ตามมาคือ การถูกให้ออกจากโรงเรียน ไม่มีงานทำ ถูกเพื่อนบ้านนินทาให้เสียหาย ทำให้วัยรุ่นหญิง ตั้งครรภ์ไม่พร้อมเกิดความทุกข์ใจ รู้สึกไม่ดี เช่น อับอาย เสียใจ รู้สึกผิด อยากตาย เป็นต้น

ระยะที่ 3.การเป็นแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่ต้องเลี้ยงคูลูกในช่วงวัย 2 ขวบปีแรกนั้นชีวิตส่วนใหญ่ของแม่วัยรุ่น ผูกติดอยู่กับการเลี้ยงคูลูกเพราะลูกยังเล็กและต้องพึ่งพาทำให้แม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมต้องยากลำบาก กลายเป็นผู้รับภาระหลักใน การเลี้ยงคูลูก และนอกจากนี้แม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมยังต้องรับภาระทำงานบ้าน่วมด้วย ทำให้ขาดอิสระไม่สามารถกลับไปเรียนต่อ ตามที่มุ่งหวังและไม่สามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้จึงไม่มีเงิน ต้องพึ่งพาด้านเศรษฐกิจจากสามีและครอบครัวเดิมทั้งของตนเอง และสามี ไม่มีอำนาจต่อรองภายในบ้านเพราะสามีเป็นผู้กุมอำนาจทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ ควรปลูกฝังให้แม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมและสามีตระหนักถึงบทบาทการเลี้ยงคูลูกและงานบ้านเป็น หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบดูแลร่วมกันไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง ในสังคมควรขจัดอกติเกี่ยวกับการเป็นแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่ พร้อม เปิดโอกาสให้แม่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมมีอิสระในการเลือกที่จะเป็นแม่ด้วยตนเอง ภาครัฐควรยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือด้าน สวัสดิการเกี่ยวกับแม่วัยรุ่น เช่น การเปิดสถานรับเลี้ยงเด็กช่วงกลางวันเพื่อให้แม่วัยรุ่นสามารถปลีกตัวจากการเลี้ยงคูลูกออกไปทำงาน นอกบ้านที่มีรายได้ การให้ความช่วยเหลือในแม่วัยรุ่นที่ขัดสนและขาดแคลนทุนทรัพย์ในการดูแลลูกในเรื่องของนมผสม อาหาร เสริมสำหรับเด็กและเงินช่วยเหลือ

คำสำคัญ : แม่วัยรุ่น/ตั้งครรภ์ไม่พร้อม/ระบบทุนนิยมชายเป็นใหญ่/สตรีนิยม/ประสบการณ์

129 หน้า

THE EXPERIENCE OF UNWANTED PREGNANCY IN TEEN MOMS: A FEMINIST PERSPECTIVE

PHETCHARAT NETMUY 5036101 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPHOT DENDOUNG, Ph.D.; NARTRUEDEE DENDOUNG, M.A.; VANAWIPHA PASANDHANATORN, Ph.D.

ABSTRACT

The objective of this study was to examine the experiences of teenage mothers with unwanted pregnancies, in the context of gender-power relations within the patriarchal capitalist system, using a socialist feminist perspective. Qualitative research methods were used with 10 teenage mothers who cared for their own child. The findings were

- 1. The unwanted pregnancy was caused by sexual intercourse with a boyfriend or restaurant customer who deceived or co-erced the teenager into having sex. The man gave a promise and used romance to get sexual benefits. And if the girl did not allow sex, the man used his strength to subdue and rape her. Then, the girl became pregnant because they did not use birth control or the birth control failed. Both the man and woman believed that birth control is the responsibility of the women.
- 2. The decision stage led to the unwanted pregnancy. The young women felt pressure to choose between abortion or continued pregnancy and finally to giving birth. Most of all pregnant teens choose to abort by themselves by traditional oral medicines, and some search for an illegal abortion service but could not find one or were to late in their pregnancy. So they must continue with their unwanted pregnancy and be unemployed, kicked out of school, and be socially stigmatized by teachers and others. They suffered and felt bad, such as feeling shy, sad, guilty, and wanted to die, etc.
- 3. After giving birth and caring for their children, they had no freedom in life because they were mainly responsible for care of the child. They suffered and felt tired from caring for their child and doing all the housework, and they could not go to school or work. So, the teen moms lacked power to negotiate anything in the household and had to depend on their husband because they had no a paid work, and did not have money or economic power.

It is recommended that teenage mothers with unwanted pregnancies and husbands must be educated to realize about caring for their child and housework. Those jobs are the responsibility of both the man and woman. Society may change its prejudice towards teenage mothers with unwanted pregnancies, and allow them their reproductive right to freely choose for themselves to have an abortion or to continue their pregnancy. The state policies should also provide welfare and support for them such as daycare for working mothers and formula milk or monetary support in the case of poor.

KEY WORDS: TEEN MOTHER / UNWANTED PREGNANCY / PATRIARCHAL CAPITALISM / FEMINIST PERSPECTIVE / EXPERIENCE

129 pages.